

ORNITOLOŠKI KAMP UČKA 2016.

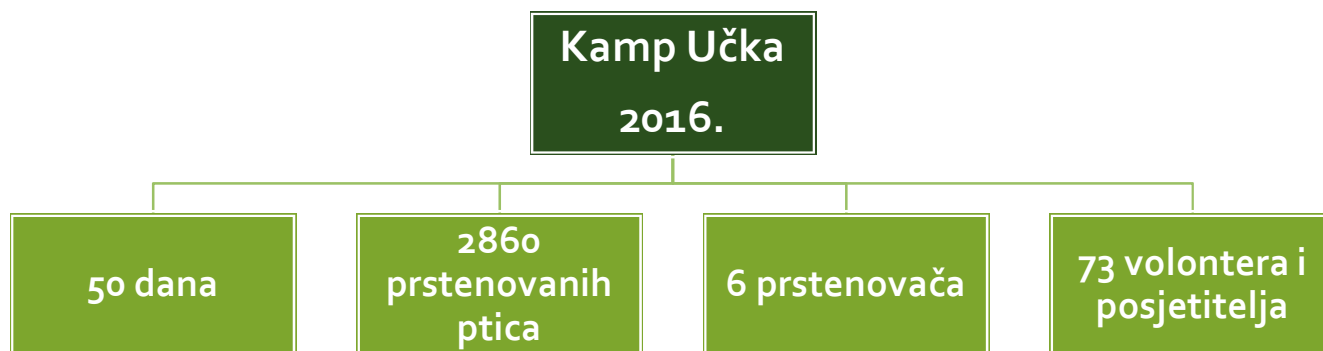
Izvještaj za volontere, posjetitelje i ljubitelje ptica

ORNITOLOŠKI KAMP UČKA

Na osunčanim padinama južnog dijela **Parka prirode Učka**, među čistinama i šumarcima, nalazi se Rovozna, najveća trajna lokva na području Parka. Rovozna služi kao važan izvor vode za ptice i druge životinje koje žive u blizini, pa tako čitave godine obiluje životinjskim svijetom. Ipak, okolica lokve je posebno živa za vrijeme jesenske selidbe ptica, kada različite vrste na putu za toplije krajeve ondje pronalaze vodu, hranu i utočište.

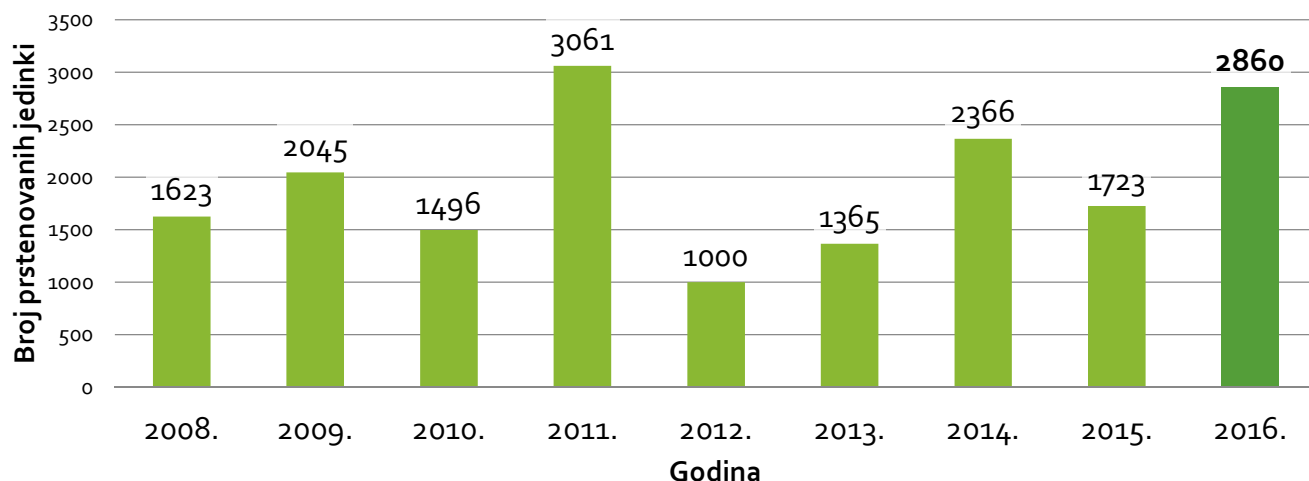
Upravo je tamo **Udruga BIOM** u suradnji s **Javnom ustanovom PP Učka** već 14. godinu za redom održala ornitološki kamp. Kamp na Učki jedan je od naših najstarijih projekata, kojem je cilj prije svega praćenje jesenske selidbe ptica, ali i edukacija zainteresiranih posjetitelja o pticama i njihovim staništima, te ostalim biljnim i životinjskim vrstama. Kamp se svake godine održava u trajanju od pedesetak dana u razdoblju od sredine kolovoza do početka listopada, te u tom periodu pomoću 14 ornitoloških mreža hvatamo i prstenujemo ptice. Uhvaćenim jedinkama se određuje vrsta, spol i starost, prstenuje ih se, mjeri i u najkraćem mogućem vremenu neozlijeđene pušta na slobodu. Prilikom prstenovanja se ne koristi zvukovni vab niti se na bilo koji drugi način privlače ptice.

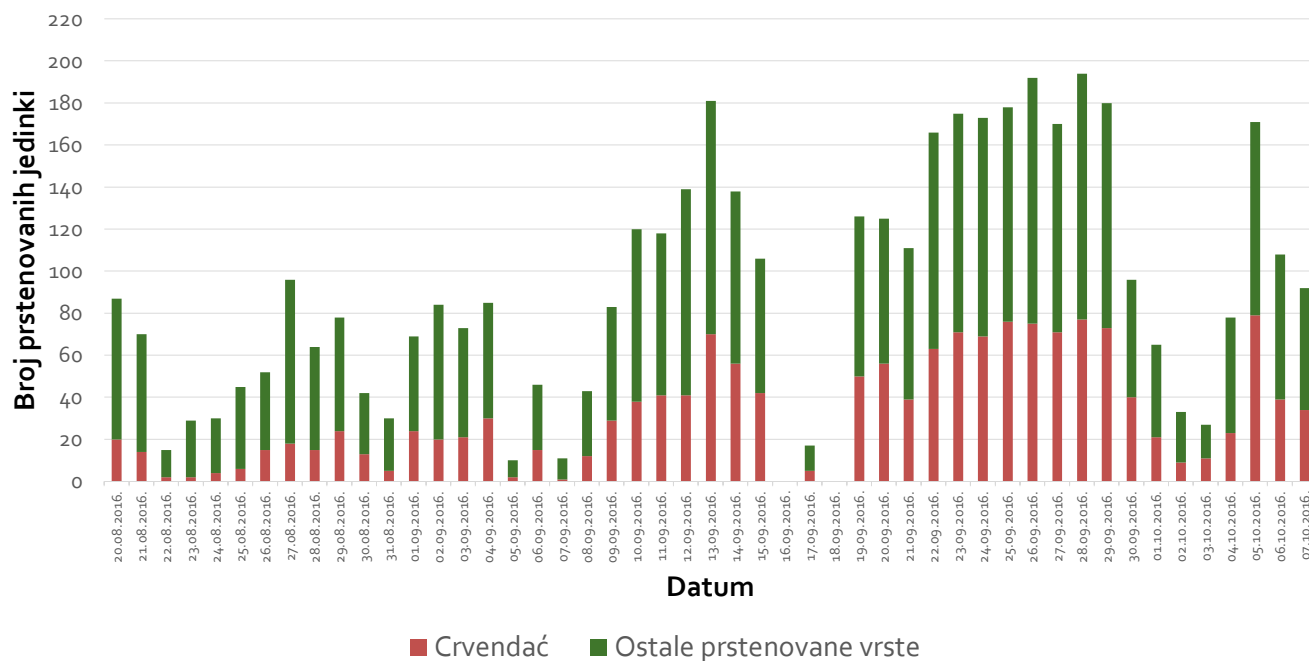
f: Iva Šoštarić

REZULTATI PRSTENOVANJA 2016.

Tijekom održavanja kampa ove smo godine prstenovali ukupno **2860 ptica**, pripadnica **47 različitih vrsta**. Ovo je ujedno bila druga po redu godina s najvećim brojem ulovljenih jedinki. Zabilježena je i nešto ranija selidba **crvendaća**, naše redovno najbrojnije prstenovane vrste, koja je ove godine prstenovana u rekordnom broju – čak **1556 jedinki**!

Vremenske prilike bile su iznimno povoljne, sa svega nekoliko kišnih i vjetrovitih dana, pa se stoga prstenovanje uglavnom neometano odvijalo za čitavog trajanja kampa.

TOP 10 PRSTENOVANIH VRSTA

1. Crvendać (*Erithacus rubecula*) - 1556

2. Crnokapa grmuša (*Sylvia atricapilla*) - 434

3. Kos (*Turdus merula*) - 143

4. Zviždak (*Phylloscopus collybita*) - 85

5. Vatroglavi kraljić (*Regulus ignicapilla*) - 82

6. Siva grmuša (*Sylvia borin*) - 66

7. Dugorepa sjenica (*Aegithalos caudatus*) - 64

8. Zeba (*Fringilla coelebs*) - 51

9. Plavetna sjenica (*Cyanistes caeruleus*) - 39

10. Šumski zviždak (*Phylloscopus sibilatrix*) - 39

PTIČARSKE ZANIMLJIVOSTI

Ornitološki kamp Učka 2016.

f: Jonathan Pruskin

Ove je godine zabilježen posebno velik broj **krstokljuna (Loxia curvirostra)**, koji su u potrazi za hranom za vrijeme čitavog trajanja kampa oblijetali okolicu u nomadskim jatima od 15-30 jedinki. Ulovljeno je i prstenovano ukupno 12 jedinki.

f: Florbela Torres

Leganj (Caprimulgus europaeus) lovi i prebiva na čistinama u okolici, pa se početkom kampa u sumrak i pred zoru često može čuti njegov karakterističan pjev. Prije nego što se zaputio na zimovanje u Afriku, jednog smo legnja imali prilike vidjeti izbliza.

f: Jonathan Pruskin

Mala muharica (Ficedula parva) je gnjezdarica kontinentalnih vlažnih šumara Hrvatske, a na području Učke se povremeno zatekne tijekom selidbe prema zimovalištima u Pakistanu i Indiji. Sredinom kampa nas je razveselio ulov jedne mlade jedinke.

f: Iva Šoštarić

Jedno od iznenađenja koje smo pronašli u mrežama bio je **vodomar (Alcedo atthis)**, vrsta koja se hrani ribom i česta je na vodenim staništima. Ovu je mladu pticu na putu prema zimovalištu na jadranskoj obali čini se privukla naša lokva Rovožna.

f: Iva Šoštarić

Siva žuna (Picus canus) česta je stanarica okolice kampa i svakodnevno se može čuti njen tužan, kliktao pjev. Zadržava se visoko na deblima stabala, te ju stoga rijetko nalazimo u mreži. Ove smo godine imali sreću prstenovati jednog mladog mužjaka.

f: Iva Šoštarić

Kako je **crvendač (Erithacus rubecula)** redovito naša najčešće prstenovana vrsta, ne čudi da povremeno zateknemo neke zanimljive jedinke. Tako smo ove godine prstenovali crvendača s neobičnom sivom ogrlicom i posebno tamnosivim pokrovnim perjem.

f: Eliza Świtalska

Tijekom selidbe su se na lokvi zaustavile i dvije mlade jedinke **crne rode (Ciconia nigra)**, gnjezdarice starih vlažnih šuma. Jedinke su se na području zatekle početkom kampa, pnoćile u blizini i sredinom sljedećeg dana nastavile svoj let prema tropskoj Africi.

f: Mirjana Valjak-Porupski

Za trajanja kampa smo zabilježili i devet vrsta grabljivica, te tri vrste sova. Uz lokalni par **škanjaca (Buteo buteo)**, istaknuli bismo bjeloglave supove (*Gyps fulvus*), surog orla (*Aquila chrysaetos*) i zmijara (*Circaetus gallicus*) koji su kamp preljetali u potrazi za hranom.

CRTICE I NOVOSTI

Ornitološki kamp Učka 2016.

Na livadi u neposrednoj blizini kampa se i ove godine aktivno provodila **restauracija staništa**. Obnovu livadnog staništa koje zaraštanjem postepeno nestaje inicirao je naš dugogodišnji volonter iz Velike Britanije, Trevor Phelps, koji nam redovito pomaže u krčenju grmlja i košnji travnjaka. Restauraciji je doprinijela i volonterska grupa od 20 belgijskih izviđača koji su na Učki boravili početkom srpnja.

Uz standardne podatke bilježene za svaku prstenovanu pticu (vrsta, spol, starost, duljina krila, težina), ove smo godine uveli i neke **dodatne mjere**. Obavezno se bilježio indeks masti, mjera količine masnih zaliha u ptica. Također, pojedinim pticama su uzimane dodatne mjere krila, duljina repa i indeks mišića, kako bismo dobili nove spoznaje o jedinkama koje sele ovim područjem.

Tijekom 2016. smo u suradnji s norveškim Sveučilištem Nord prvi puta organizirali **BirdID - Trening prepoznavanja ptica**. Važan dio terenskog dijela programa održali smo na kampu Učka. Polaznici treninga imali su priliku usvajati raspoznavanje vrsta ptica iz neposredne blizine, vježbati prepoznavanje glasanja brojnih stanarica i preletnica, te se susresti s nizom rjeđih vrsta pjevica, grabljivica i sova.

Krajem rujna nas je u sklopu projekta „**Mint Exchange**“ posjetila grupa srednjoškolaca iz Velike Britanije, Njemačke, Francuske i Hrvatske. **Bioteka**, udruga za promicanje biologije i srodnih znanosti, jedan je od projektnih partnera koji sudjeluju u ovoj razmjeni učenika i učitelja, a ujedno i domaćin ovogodišnjeg programa učenja prirodnih znanosti na otvorenom u sklopu kojeg su proveli dan na Učki.

Studentica veterine Dina Vukoja ove je godine provela jedan dan s nama na kampu, uzimajući obriske kloake pojedinih prstenovanih ptica. Dina će **sakupljene uzorke laboratorijski analizirati** koristeći molekularnu metodu Real-time PCR, u **potrazi za bakterijama roda Chlamydiaceae**. Dobiveni podatci bit će iskorišteni za upotunjavanje njenog diplomskog rada.

Naša volonterka iz Portugala Florbela Torres ove je godine snimila kratki **promotivni video o ornitološkom kampu na Učki**. Video savršeno dočarava ljepotu Parka Prirode Učka i različite aktivnosti koje uključuje boravak na kampu, a može ga se pogledati na YouTube kanalu Udruge BIOM. Flor je kod nas provela ukupno godinu dana volontirajući u sklopu projekta „Birds and Nature Protection“, programa Europske volonterske službe Erasmus+.

VOLONTERI I POSJETITELJI

Ornitološki kamp Učka 2016.

U održavanju kampa su pomagali članovi i zaposlenici Udruge BIOM, zaposlenici JU PP Učka, te volonteri iz Hrvatske i inozemstva. Ove smo godine zabilježili ukupno **73 volontera i posjetitelja**. Pojedini volonteri iz Engleske dolaze već petu godinu za redom i planiraju nastaviti posjećivati naš kamp. Posebno nam je drago što je većina posjetitelja izrazila želju za ponovnim, duljim posjetom iduće godine.

Prstenovači prisutni tijekom kampa:

Br.	Ime i prezime	Država	Br. dana
1.	Iva Šoštarić	Hrvatska	33
2.	Biljana Ječmenica	Hrvatska	31
3.	Sven Kapelj	Hrvatska	13
4.	Tomislav Hudina	Hrvatska	10
5.	Luka Basrek	Hrvatska	5
6.	Miloš Martinović	Hrvatska	4

Volonteri s najviše dana provedenih na kampu:

Br.	Ime i prezime	Država	Br. dana
1.	Renato Katić	Hrvatska	23
2.	Trevor Phelps	UK	13
3.	Russel Harris	UK	13
4.	Elaine Drewe	UK	13
5.	Izabella Rząd	Poljska	9
6.	Eliza Świtalska	Poljska	9
7.	Bartłomiej Rząd	Poljska	9
8.	Florbela Torres	Portugal	9
9.	Tadija Kekić	Hrvatska	8
10.	James Allsop	UK	7
11.	Jonathan Pruskin	UK	7

Ovom bismo se prilikom željeli **posebno zahvaliti** svim **prstenovačima, volonterima, posjetiteljima i zaposlenicima JU PP Učka** koji su pridonijeli tome da nam i ova prstenovačka sezona prođe uspješno i glatko!

KAKO SE UKLJUČITI?

Termin sljedećeg kampa:
18.8.-5.10.2017.

Ukoliko ste zainteresirani pridružiti nam se jedne od narednih godina kao volonter ili posjetitelj, ili jednostavno želite znati više, slobodno kontaktirajte koordinatorice kampa:

Iva Šoštarić

iva.sostaric@biom.hr

Biljana Ječmenica

biljana.jecmenica@biom.hr

Također, pratite objave i novosti na našim stranicama:

Udruga BIOM

<http://www.biom.hr/>

<https://web.facebook.com/biom.hr/>

f. Mirjana Valjak-Porupski

Osnovne informacije o uvjetima života na kampu:

► **Spava se u šatorima**

Nekoliko je šatora postavljeno za vrijeme čitavog trajanja kampa i moguće je u njima prespavati, u dogovoru s organizatorima. One koji planiraju doći na dulje vrijeme molimo da osiguraju vlastiti šator.

► **Kuha se na logorskoj vatri i plinu**

Svakih se nekoliko dana kupuju zajedničke namirnice (očekujemo doprinos sudionika u iznosu od približno 40 HRK dnevno). Pomoć pri kuhanju, prikupljanju drveta i cijepanju uvijek je dobrodošla!

► **Pitka voda iz plastične cisterne na lokaciji**

Zalihu pitke vode je potrebno racionalno koristiti. S obzirom na ograničeni volumen vode nema tuša, ali moguće je korištenje javnog tuša na plaži obližnjeg mjesta u kojem se kupuju namirnice.

► **WC u prirodi**

Sastoji se od lopate, šume i „uradi sam“ stolice od grabovog drva.

► **Struja iz solarnih panela**

Samo za sitnu električnu opremu (maksimalno za punjenje mobitela i fotoaparata).

► **Signal je slab**

Signal postoji, ali je uglavnom prilično slab. Povremeno u potpunosti nestane te je za telefoniranje potrebna kratka šetnja uzbrdo.

► **Ustaljen dnevni raspored**

Mreže se podižu svaki dan prije zore, nakon čega slijedi obilazak svakih 45 min. U 11:00 počinje popodnevna stanka tijekom koje su mreže spuštene. Stanka završava u 16:00 kada se mreže ponovno podižu, te ostaju otvorene do mraka.